

# Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

De wijze waarop over de Tweede Wereldoorlog wordt geschreven dwingt mij tot een weerwoord in een aantal afleveringen. Deze week een tweede aflevering in deze reeks.



*Het standbeeld voor de koerierster staat in de Prinsentuin te Leeuwarden en werd vervaardigd door Tineke Bot.*

## De vergeten koeriersters

Die werkelijkheid van de bezettingstijd betekende voor een schooljongen dat het leven vooral werd gehinderd door de distributie van vrijwel alle levensmiddelen en door de avondlijke verduistering die je tastend naar bijeenkomsten liet gaan, kijkend naar de dakrand die stond afgetekend tegen een sterrenhemel. Later werd het leven voor de jongens was riskanter. Wie zoals ik de oproep voor de Arbeidsdienst negeerde, moest onderduiken. Dan kon je in elke trein, in iedere bioscoop, op elke straathoek worden aangehouden.

De gelijkschakeling van mannen en vrouwen is iets van na de oorlog. Tijdens de bezetting golden de verschillen nog in volle omvang. Meisjes werden niet opgeroepen voor de Arbeidsdienst of voor werk in Duitsland. Zij konden veel vrijer

gaan en staan waar ze wilden. Daarom kon een grote groep verdienstelijke vrouwen als koeriersters het contact tussen de verzetsgroepen onderhouden. Jonge vrouwen konden zich makkelijker bewegen en verplaatsen dan jonge mannen, die immers bij elke straathoek zonder meer konden worden opgepakt. De koeriersters werkten in alle delen van het land en in alle geledingen. Er waren er duizenden, maar van slechts enige tientallen zijn de namen bewaard gebleven of is zelfs een standbeeld opgericht.

Mijn geliefde Greetje was een van hen, evenals mijn schoonzus Willy. Vrijwel dagelijks reden ze op de fiets van Zaandam naar Amsterdam of naar Uitgeest. Met tassen vol documenten en met gevaar voor hun leven. Ze reden voor de Paroolgroep die in Zaandam geleid werd door de voormalige AJC-voorzitter Rinus Hille (later wethouder). Het waren meer dan eens spannende ritten als weer eens een straatcontrole moest worden ontweken of de ontvanger op de afgesproken plaats niet kwam opdagen. Dan stond je op een plein in Amsterdam met een witte zakdoek in je rechterhand maar te wachten tot een vreemde je aansprak.

Al die koeriersters leven niet meer of ze brengen hun laatste dagen door in een bejaardenhuis. Maar ze praten er nooit over. Je deed het gewoon. De bezettingstijd was eigenlijk veel gewoner dan men vaak denkt.

